

До Върховния административен съд
Чрез Министерство на околната среда и водите

ЖАЛБА

От: ВВФ – Световен фонд за дивата природа,
Дунавско – Карпатска програма България, рег. на
13.03.2006 г. по дело 2763/2006 в СГС, ЕИК 175054080,
седалище и адрес на управление: 1000 София, ул. Иван
Вазов № 38, ап. 3-4
чрез Александър Михайлов Коджабашев, пълномощник
на Сдружението

Срещу: Решение № 4-2/2012 г. на Министъра на
околната среда и водите

По чл.99, ал.6 от ЗООС

Уважаеми Госпожи и Господа Върховни съдии,

Обжалваме Решение № 4-2/2012 г. на Министъра на околната среда и водите.

I. Срок за обжалване:

Решение № 4-2/2012 г. на Министъра на околната среда и водите е съобщено на 05.04.2012г. Обжалваме решението в срок, който изтича в края на 19.04.2012 г.

II. Правен интерес:

Правен интерес за обжалване на акта Сдружението черпи от целите си, описани в устава и вписани в регистъра на ЮЛ с нестопанска цел към Министерството на правосъдието. Целите на Сдружението включват съхраняване и възстановяване на природата в Дунавско-Карпатския регион, поправяне увреждания в екосистемите, подобряване използването на природните ресурси и поддържане на генетичното разнообразие. Предмет на обжалване в случая е решение по ЗООС и ЗБР, свързано с проект, засягащ защитена зона в Дунавския речен басейн. Защитени зони по смисъла на ЗБР са всички защитени зони по Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕИО. В допълнение, Сдружението е учредено за осъществяване дейност в обществена полза. Съгласно чл. 38 от ЗЮЛНЦ, опазването на природата е винаги такава дейност. Сдружението има право да обжалва процесното решение и на основание чл.9, ал.2 от Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на взимането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

III. Мотиви за обжалване:

Обжалваме решение № 4-2/2012 г. на МОСВ поради ред допуснати нарушения при процедурата по оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) и оценката за съвместимост (ОС) с предмета и целите на защитените зони по реда на ЗООС и ЗБР, в резултат на които МОСВ не е имало възможност да вземе законосъобразно и обосновано решение относно степента на въздействие на инвестиционно предложение за изграждане на Път III-5004 „Обход на гр.Габрово“ с тунел под вр. Шипка върху биологичното разнообразие, опазвано в природен парк Българка и защитените зони “Река Янтра“, „Витата стена“, „Българка“, „Централен Балкан Буфер“. **В резултат на тези нарушения, МОСВ е одобрило доклади по ОВОС и ОСВ на въпросния проект с непълни и некачествени (необосновани) оценки и без да са съобразени становищата на заинтересованите страни което според нас ще доведе до съществено увреждане на приоритетни за опазване в ЕС животински видове и природни местообитания в горепосочените защитени територии и зони.**

Основните мотиви за обжалването на Решение № 4-2/2012 г. на МОСВ включват следните точки:

1. Непълнота на Допълнителен Доклад за оценка на степента на въздействие и на доклад по ОВОС на инвестиционно предложение за изграждане на Път III-5004 „Обход на гр.Габрово“ с тунел под вр. Шипка с предмета и целите на опазване на защитените зони “Река Янтра“, „Витата стена“, „Българка“, „Централен Балкан Буфер“ София ноември 2011 г, на базата на който е взето обжалването от нас решение

1.1. В анотацията на проекта липсва обосновка за необходимостта от проекта в този му вид. Липсват каквито и да било данни за настоящо натоварване на съществуващия път Габрово – Шипка, които да бъдат сравнени с прогнозни оценки за очаквано бъдещо натоварване при евентуално реализиране на проекта. Необходимостта от обходен път на град Габрово е очевидна, тъй като понастоящем трафика минаващ през пътя Габрово – Шипка минава през града. Това обаче не променя факта, че пътят е с регионално, а не с транс-национално значение, както е направен опит да бъде представен в анотацията. Там се казва, че *„Изграждането на този коридор е формулирано като приоритет 3 в Стратегията за развитие на транспортната система на България за периода до 2020 г. тъй като отговаря на европейските изисквания за финансиране предвид обстоятелството, че същия е част от транс-европейския коридор номер 9 „Букурещ - Русе - Димитровград - Александруполис“.* В тази връзка се запознахме с «Решение № 661/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 година относно насоките на Съюза за развитието на транс-европейската транспортна мрежа». В чл.2, т.2, д) на това решение се казва, че транспортната мрежа трябва да „позволи оптималното използване на наличния капацитет“. От тази гледна точка наличен капацитет за този коридор през Стара планина съществува и това е прохода на Републиката, който е вече изграден, наскоро ремонтиран, осигурява бърза връзка между Велико Търново, Стара Загора и оттам за

Димитровград. Обходния път на Габрово с тунел под Шипка има регионално, но не и транс-европейско значение.

Единствената информация по тези въпроси се съдържа в становището на възложителя – Агенция „Пътна инфраструктура” (АПИ), в отговор на становище внесено от WWF: “на този етап е достатъчен за развитието на движението, но виждайки схемата на пътната мрежа в района се вижда един безспорен факт – не може в следващите 20 години Хаинбоаз да поеме целия транзитен поток по Европейски коридор север – юг”. И в това становище на АПИ, което е задължителна част от процедурата по ОВОС, по силата на чл.17, ал.5 на НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 3 ОТ 2006 Г.) (Наредбата по ОВОС) личи пълна липса на данни от направен анализ.

Нещо повече, дори да се приеме, че тезата на МОСВ и АПИ, че инвестиционното предложение (ИП) е от изключителен държавен интерес, то това не може да е причина за пренебрегване строгите изисквания на ЗООС и ЗБР, само и само проектът да се реализира. Тук бихме искали да посочим, че одобряването и реализирането на ИП, за което не може да бъде изключено значително увреждане предмета на опазване в защитена зона е възможно, **но при строгите условия на чл.33-34 от ЗБР и чл. 6 (4) от Директива 92/43/ЕО**, което вероятно е причина за опита на експертите по ДОВОС и ДОСВ, както и на контролния орган да избегнат изводи, сочещи наличието на значително въздействие върху Натура 2000.

1.2. Един от най-съществените недостатъци на доклада по ОСВ, както и на доклада по ОВОС е непълнота на разглежданите алтернативи. Първо, не е разгледано трасето през прохода на Републиката като алтернатива за преминаване на Стара планина като част от Транс-европейски коридор №9. Второ, трасето на пътя и тунела преминават през средата на природен парк Българка, който е и защитена зона от мрежата Натура 2000. Единственият разгледан вариант е тунел с дължина 3200 м., което означава, че много по-дълга част от пътя (според ДОС между 4280 и 4660 м. дължина на между 15 и 40 м. ширина) би се строила на повърхността, унищожавайки защитени природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоната. По-дълъг вариант на тунела, който да елиминира съществено въздействие върху околната среда и биоразнообразието, не е разгледан в двата доклада, а такъв вариант съществува:

- Заложен е в заданието за обхват и съдържание на ОВОС на фонд Републиканска пътна инфраструктура от юли 2008 г. Той е описан на стр. 2 от заданието, от км 20+440 до км 27 + 540, като предвиденият тунел в тази отсечка съвпада като край на червен и син вариант.
- В становището на АПИ по чл.17, ал.5 на Наредбата по ОВОС, в частта за отговори на становището на WWF се казва, „В хода на проектните разработки е разработен и вариант с дълъг тунел – 7050 м., който независимо от екологичните си предимства е неприемлив от гледна точка на строителна стойност, изпълнение и най-вече поддръжка.”

Тук е момента да се отбележи, че задачата на процедурата по ОВОС е да оцени всички възможни алтернативи от гледна точка на въздействието им върху околната среда и да посочи, този, който е най-благоприятен от екологична гледна точка, а не от финансова гледна точка. За това аргументи като строителната стойност на даден вариант са неотносими към взимането на решение от страна на компетентния орган. Не случайно законът е определил като компетентен орган по процедурата по ОВОС Министерство на околната среда и водите, а не Министерство на икономиката или Министерството на финансите. Непълнотата на доклада по ОВОС и ОСВ от гледна точка на алтернативи е нарушение на чл. 96, ал.1, т. 2 на Закона за опазване на околната среда и чл. 22, т. 9 от Наредбата за ОСВ.

- 1.3. Непълен е списъка с видове птици, обект на опазване в защитена зона Българка, които са оценени от ДОСВ. На сайта на МОСВ с базата данни за защитените зони е достъпен актуализирания формуляр за защитена зона Българка, който отразява факта, че от зона за опазване на природните местообитания, обявена през 2008 г., (зона тип „Е”), през 2011 зоната става зона тип „С”, т.е. едновременно за опазване не природните местообитания и за опазване на дивите птици: http://natura2000bg.org/natura/UserFiles/File/SDF_razshirenie/BG0000399_BU_LGARKA_SDF_28022011.pdf

В този актуализиран формуляр списъкът на птиците от приложение 1 на директивата за птиците е общо 39 вида. Докато в доклада по ОС, на стр.123 се споменават само 15 вида, като очевидно се посочват данните от предишния, стар формуляр за зона Българка, от 2008 г. Съответно, въздействието на проекта върху общо 23 вида птици изобщо не е оценено. Липсата на оценка на всички видове птици е нарушение на чл.21 на Наредбата по оценка за съвместимост, който изисква „оценка за вида и степента на отрицателно въздействие на планове, програми и проекти/инвестиционни предложения върху природните местообитания, местообитанията на видовете и върху видовете - предмет на опазване в съответната защитена зона.»

- 1.4. Непълнота има и от факта ,че липсва оценка за въздействието върху природните местообитания *91E0 – Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) и 6430 – Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс. Липсата на тази оценка е отново нарушение на чл. 21 на Наредбата за оценка за съвместимост.

- 1.5. Сред проектите и плановете, спрямо които е оценено кумулативното въздействие на обходния път на Габрово липсва оценка на кумулативния ефект от ИП за изграждането на язовир Нейковци. Този проект е заложен в общинския план за развитие на община Трявна и на 13.02.2009 г е проведено обществено обсъждане на доклад по ОВОС в община Трявна. По този начин не е изпълнено изискването на чл.22, т.2, оценката да се направи по критерии „характеристики на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваните планове,

програми и проекти/инвестиционни предложения могат да оказат неблагоприятно въздействие върху защитените зони”.

- 1.6. Чл.22, т.10 на Наредбата по ОС изисква степента на въздействие да се оцени по критерии *«наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализирането на плановете, програмите и проектите/инвестиционните предложения или съображения във връзка с човешкото здраве, обществената сигурност или благоприятни въздействия върху околната среда;»* В доклада този критерий не е разгледан и такава оценка липсва, поради което тази точка от Наредбата не е изпълнена.

2. Неправилни (необосновани) заключения в доклада по ОС

Заключенията в доклада по ОС за ”средна степен на повлияност на защитена зона Българка от инвестиционното предложение (ИП)” са неправилни. Доказателства за това се черпят от доклада по оценка на въздействието на ИП върху защитените зони, където е предоставена информация за пряко унищожаване на площи на местообитания на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоната, както и нарушаване структурата и функциите на тези местообитания. Пример за това е прякото унищожаване на местообитания от най-висок клас на пригодност на кафява мечка и вълк, видове приоритетни за опазване съгласно Анекс 2 на Директива 92/43 на ЕС. Коментарите в становището на АПИ, че под 5% повлияване се счита за слабо не почиват на нормативни разпоредби или научни анализи. Трайно съкращаване на площите на местообитания на приоритетни видове води до значително негативно въздействие и **е допустимо единствено при условията на чл. 33-34 от ЗБР и съотв. Чл. 6 (4) от Директива 92/43/ЕО.** Освен пряко унищожение на местообитания ДОС дава информация и за фрагментация на местообитанията на тези видове, което води до влошаване на структурата и функциите на местообитанието.

По смисъла на чл. 1, т.е и т.і от Директива 92/43/ЕО¹, тези въздействия водят до значително отрицателно въздействие върху благоприятното природозащитно състояние на местообитанията и местообитанията на видовете, предмет на опазване, което не е съобразено от МОСВ при взимането на решение № 4-2/2012. А пряко постановената цел на Директива 92/43 е опазване на благоприятното

¹ Чл. 1.е) от Директива 92/43/ЕО **“Природозащитно състояние на природно местообитание”** означава: съвкупността от въздействия, които оказват влияние върху едно природно местообитание и типичните за него видове, и които могат да въздействат върху дългосрочното му естествено разпространение, структура и функции, както и на дългосрочното оценяване на характерните видове за споменатата в член 2 територия .

Консервационният статус на едно природно местообитание се счита за **“благоприятен”**, ако:

- неговият естествен ареал, както и териториите, които то покрива в този ареал са постоянни или се разширяват и
- съществуват специфичната структура и функции, необходими за дългосрочното му по-нататъшно съществуване, и вероятно ще продължава да съществува в обозримо бъдеще и
- консервационният статус на характерните за него видове по смисъла на буква и) е благоприятен.

Чл. 1. і) **“Консервационен статус на вид”** означава: съвкупността от въздействия, които могат да повлияят върху дългосрочното разпространение и големината на популациите на съответните видове в указаната в член 2 територия.

Състоянието на съхранение се счита за **“благоприятно”**, ако

- въз основа на данните за динамиката на популацията на вида може да се приеме, че този вид е жизнеспособен елемент на природното местообитание и ще продължи да бъде такъв в дългосрочен аспект и
- естественият район на разпространение на този вид нито намалява, нито е вероятно да намалее в обозримо бъдеще и
- съществува, и вероятно ще продължи да съществува достатъчно голямо местообитание за запазване на популациите в дългосрочен аспект;

природозащитно състояние. За да се намали отрицателното въздействие в свое становище ВВФ, поиска разглеждане на алтернатива – дълъг тунел, етап V от настоящото инвестиционно намерение. Такава алтернатива не е оценена от ДОС, което е съществен пропуск на процедурата нарушаващ ЗБР.

IV. Искане.

С настоящата жалба отправяме искане до съда да отмени Решение № 4-2/2012 на Министъра на околната среда и водите, тъй като са налице основания за наличието на възможност за незаконосъобразното и безвъзвратно унищожение на територии от природен парк и защитена зона Българка в нарушение на ЗООС, ЗЗТ и ЗБР. Налице е **недопустимост** на инвестиционното намерение в този му вид спрямо целите на опазване на защитената зона. С оглед посоченото в настоящата жалба, молим Решение № 4-2/2012 на МОСВ да бъде отменено като незаконосъобразно.

Доказателства: Доказателствените ни искания ще формулираме с отделна молба и в зависимост от становището на ответника и на заинтересованата страна.

Приложения:

1. Удостоверение за актуалност на състоянието.
2. Копие от платена такса
3. Копие от жалбата за ответника и за заинтересованата страна
4. Пълномощно

Гр.София, 19.04.2012 г.

С уважение: